



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 32/2026-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a sudcov Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDACTED]

[REDACTED] zastúpených advokátkou JUDr. Zuzanou Jankoviechovou, M. R. Štefánika 157/45, Považská Bystrica, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/33/2024 z 28. augusta 2025 v spojení s jeho opravným uznesením sp. zn. 7Cdo/33/2024 zo 16. októbra 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 11. decembra 2025 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 7Cdo/33/2024 z 28. augusta 2025 v spojení s jeho opravným uznesením sp. zn. 7Cdo/33/2024 zo 16. októbra 2025. Napadnuté uznesenia navrhujú zrušiť, vec vrátiť na ďalšie konanie a priznať im náhradu trov konania.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovatelia podali 27. augusta 2020 proti žalovanému mestu Žilina (ďalej len „žalovaný“) žalobu o určenie, že ich právny predchodca (ďalej len „poručiteľ“) bol v čase smrti výlučným vlastníkom nehnuteľností zapísaných na [REDACTED] pre k. ú. [REDACTED] v registri „E“ a tieto nehnuteľnosti patria do dedičstva po poručiteľovi. Svoju žalobu odôvodnili duplicitným evidovaním vlastníctva k sporným nehnuteľnostiam, ktoré sa sčasti prekrývajú s parcelami evidovanými na [REDACTED] pre k. ú. [REDACTED] zapísanými v registri „C“ v prospech žalovaného ako vlastníka.

3. Okresný súd Žilina rozsudkom č. k. 13C/68/2020-199 z 8. júla 2021 žalobu zamietol pre nedostatok naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. V odôvodnení vyslovil, že ak je vlastníctvo k určitej nehnuteľnosti, prípadne k jej spoluvlastníckemu podielu zapísané na viacerých listoch vlastníctva v prospech viacerých vlastníkov či spoluvlastníkov, nemôžu mať sťažovatelia naliehavý právny záujem na nimi formulovanom pozitívnom petite podanej žaloby (obe poznámky o spochybnení hodnovernosti údajov katastra by na oboch dotknutých listoch vlastníctva na základe takéhoto súdneho rozhodnutia neboli odstránené). Sťažovateľmi požadovaným petitom teda nie je možné dosiahnuť odstránenie spornosti vlastníckeho práva poručiteľa k sporným nehnuteľnostiam. Žalovaný zapísanie poručiteľa na [REDAKOVANÉ] nerozporoval, preto neexistuje naliehavý právny záujem sťažovateľov na požadovanom určení a žalovaný nie je pasívne vecne legitimovaný, keďže ako vlastník sporných nehnuteľností nie je zapísaný.

4. Proti rozsudku okresného súdu podali sťažovatelia odvolanie. Krajský súd v Žiline rozsudkom č. k. 8Co/7/2022-252 z 31. októbra 2023 v jeho prvom výroku rozsudok okresného súdu potvrdil a druhým výrokom žalovanému priznal proti sťažovateľom nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku konštatoval správnosť záverov rozsudku okresného súdu a v podstatných bodoch na nich odkázal. Stotožnil sa s právnym záverom o absencii naliehavého právneho záujmu sťažovateľov na požadovanom určení, ktorý je potrebné skúmať predovšetkým s ohľadom na cieľ sledovaný podaním žaloby a na konečný zmysel navrhovaného rozhodnutia, keďže zmyslom sporového súdneho konania je odstrániť existujúci občianskoprávny spor a predísť reťazeniu súdnych sporov. V preskúvanom konaní však nebolo preukázané, že v prípade vyhovenia žalobe sťažovateľov bude rozsudok spôsobilým titulom na vykonanie zmeny v zápisoch katastra nehnuteľností na inom liste vlastníctva, než na ktorý sa určovací výrok žaloby vzťahuje.

5. Sťažovatelia podali proti rozsudku krajského súdu dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovali z § 421 ods. 1 písm. a), b) a c) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pričom dôvody dovolania bližšie špecifikovali mylným a nesprávnym riešením právnej otázky *„ne/existencie naliehavého právneho záujmu na požadovanom pozitívnom určení, resp. na podaní určovacej žaloby s kladne formulovaným petitom v prejednávanej veci“* súdmi zúčastnenými na rozhodovaní tejto veci.

6. Najvyšší súd napadnutým uznesením dovolanie sťažovateľov odmietol podľa § 447 písm. f) CSP. Opravným uznesením najvyšší súd opravil napadnuté uznesenie v časti výroku o trovách dovolacieho konania tak, že žalovanému priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

II.

Argumentácia sťažovateľov

7. Sťažovatelia v ústavnej sťažnosti argumentujú, že postup najvyššieho súdu v preskúvanom konaní vykazuje znaky formalistického posúdenia veci a arbitrárnosti. V celom rozsahu zotrvali na argumentácii predloženej v rámci predchádzajúceho konania. Posúdenie prípustnosti dovolania najvyšším súdom v ich neprospech považujú za neudržateľné, pretože v dovolaní vymedzená právna otázka existencie či neexistencie naliehavého právneho záujmu na požadovanom pozitívnom určení či na podaní určovacej žaloby s negatívne formulovaným petitom je podľa nich nielen

zrejma a nespochybniteľná, ale aj kľúčová pre rozhodnutie v tejto veci. Podporne k svojej argumentácii poukázali aj na rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 32/2011, v ktorom tento súd vychádzal z predpokladu, že žaloba o určenie, že vec patrí do dedičstva po poručiteľovi, je z hľadiska vymedzenia predmetu konania žalobou o určenie vlastníckeho práva k určitej (dosiaľ neprededenej) veci. Zároveň v ňom najvyšší súd dospel k záveru, že pre konanie sú irelevantné okolnosti, ktoré nastali po smrti poručiteľa (a ktoré mohli mať vplyv na stav vlastníckych vzťahov k príslušnej veci), keďže pri určení vlastníckeho práva poručiteľa ku dňu jeho smrti nemôže mať žiadny význam to, čo sa stalo po tomto okamihu. Sťažovatelia tiež odkázali na právne závery ústavného súdu vo vzťahu k požiadavkám na formuláciu dovolacej otázky. V danej veci ide podľa nich o tzv. prekvapivé rozhodnutie a právne závery najvyššieho súdu uvedené v napadnutom uznesení považujú za ústavne neudržateľné a zasahujúce do ich práva na súdnu ochranu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstata ústavnej sťažnosti spočíva v namietanom porušení označených práv sťažovateľov ústavne neakceptovateľným a formalistickým výkladom právnej úpravy dovolania v napadnutom uznesení najvyššieho súdu o odmietnutí ich dovolania.

9. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Aj podľa Európskeho súdu pre ľudské práva právo na spravodlivé súdne konanie zahŕňa aj právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, pričom z jeho judikatúry je možné vyvodit' limity povinnosti súdu odôvodniť súdne rozhodnutie a tomu korešpondujúceho práva na odôvodnenie rozhodnutia. Toto právo nie je absolútne, to znamená, že súdny orgán nie je povinný dať podrobnú odpoveď na každý argument strany (rozsudok Van Hurk v. Holandsko z 19. 4. 1994, č. 16034/90, § 61, podobne rozsudok Garcia Ruiz v. Španielsko z 21. 1. 1999, č. 30544/96, § 26, rozsudok Perez v. Francúzsko z 12. 2. 1994, č. 47287/99, § 81).

10. Predmetom konania pred ústavným súdom nie je hodnotenie správnosti skutkových záverov či právneho posúdenia veci všeobecnými súdmi, pretože ústavný súd nie je prieskumným súdom, nadriadeným súdom a ani ochrancom zákonnosti. Pri uplatňovaní svojej právomoci ústavný súd nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu pri rozhodovaní o sťažnosti pre porušenie základných práv sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie zákonných predpisov s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov nie sú arbitrárne alebo svojvoľné a či výsledkom aplikácie právnych predpisov na konkrétny prípad nie je zrejma nespravodlivosť.

11. Ústavný súd sa oboznámil s obsahom napadnutého uznesenia v kontexte sťažovateľmi predloženej argumentácie a dospel k záveru, že najvyšší súd v odôvodnení napadnutého uznesenia riadne a dostatočne odpovedal na dovolacie námietky sťažovateľov.

12. Sťažovatelia správne odkazujú na judikatúru ústavného súdu k formulovaniu dovolacej otázky podľa § 421 ods. 1 CSP a k jej následnému posúdeniu zdôrazňujúcu nutnosť materiálneho chápania formulácie dovolacieho dôvodu pre nesprávne právne posúdenie, teda že úlohou najvyššieho súdu je uchopiť podané dovolanie z hľadiska jeho obsahu, a nie trvať na dokonalej formulácii dovolacej otázky (I. ÚS 336/2019, I. ÚS 115/2020, IV. ÚS 15/2021, IV. ÚS 253/2024).

13. V kontexte okolností tejto veci však dôvodom odmietnutia dovolania sťažovateľov nebol prílišný formalizmus najvyššieho súdu pri posudzovaní obsahu dovolania, resp. vymedzení dovolacej otázky. Aj keď dovolatelia obsahovo dostatočne sformulovali dovolaciu právnu otázku (pozri bod 5 tohto uznesenia), ústavný súd sa v celom rozsahu stotožňuje s ťažiskovým záverom najvyššieho súdu (pozri body 19, 20 napadnutého uznesenia), že túto otázku nemožno považovať za podstatnú pre rozsudok krajského súdu, t. j. za takú, na ktorej bolo dovolaním napadnuté rozhodnutie založené alebo ktorá mohla ovplyvniť výsledok konania.

14. Okresný súd a zhodne s ním aj krajský súd založili rozhodnutie o zamietnutí žaloby na právnom závere, že určovacím petitom v požadovanom znení sťažovatelia nemôžu dosiahnuť odstránenie právnej neistoty v otázke vlastníckeho práva poručiteľa k sporným pozemkom, keďže na [REDAKOVANÉ] pri parcele registra E (ktorej vlastníctvo sťažovatelia žiadajú určiť) je ako vlastník aj aktuálne zapísaný práve poručiteľ (čo pripomenul aj najvyšší súd v bode 15 odôvodnenia), čím žaloba stráca akékoľvek opodstatnenie, pretože nemôže vytvoriť podklad na objasnenie právnych vzťahov k sporným nehnuteľnostiam medzi stranami sporu. S týmto podstatným právnym záverom sťažovatelia v podanom dovolaní nepolemizovali a aj v ústavnej sťažnosti len opakujú svoju (inak vecne správnu) úvahu o tom, že žaloba o určenie, že vec patrí do dedičstva, je vlastníckou žalobou. Ústavný súd však bez pochybností súhlasí s tým, že požadované pozitívne určenie vlastníckeho práva poručiteľa k parcele registra E zapísanej na konkrétnom liste vlastníctva nevyvolá odstránenie zápisu vlastníckeho práva iného vlastníka parcely registra C zapísanej na inom liste vlastníctva. To je súčasne potvrdením správnosti záveru o neexistencii naliehavého právneho záujmu na sťažovateľmi požadovanom určení.

15. K argumentácii sťažovateľov odkazujúcej na rozhodnutie R 32/2011 sa najvyšší súd vyjadril v bode 21 napadnutého uznesenia poukazom na iné skutkové okolnosti uvedenej veci.

16. Podľa ústavného súdu právne závery prijaté najvyšším súdom nemožno považovať za neodôvodnené a ani za arbitrárne, t. j. také, ktoré by boli založené na právnych záveroch, ktoré nemajú oporu v zákone, resp. popierajú podstatu, zmysel a účel v napadnutom konaní aplikovaných ustanovení. Vzhľadom na obsah ústavnej sťažnosti tak ústavný súd konštatuje, že sťažovatelia dostali z materiálneho hľadiska odpovede na nimi predloženú argumentáciu, pričom prijaté závery najvyššieho súdu možno považovať za konzistentné a ústavne prijateľné. Konanie, ktoré ako celok zohľadňuje všetky podstatné okolnosti danej právnej veci, považuje ústavný súd v celkovom výsledku za spravodlivé.

17. Ústavný súd preto dospel pri predbežnom prerokovaní k záveru, že medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a obsahom označených základných práv neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení, a ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľov odmietol ako

zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. januára 2026

Libor Duľa
predseda senátu